

मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प-३आ
(एमयुटीपी-३आ) करिता एआयआयबी
बँकेकडून (Loan No.L0343A) प्राप्त
झालेली अर्थसहाय्याची रक्कम मुंबई रेल्वे
विकास महामंडळास वितरीत करण्याबाबत
(सन २०२५-२६)

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.९१/नवि-७
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २४ डिसेंबर, २०२५.

पहा :-

१. रेल्वे मंत्रालय (रेल्वे बोर्ड), भारत सरकार कार्यालयीन ज्ञापन क्र.२०१८/Proj./MUTP-३A/१/१Vol.II, दि. ०९/०४/२०१९.
२. नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र.एमयुटीपी-३३१३/प्र.क्र.१३०/नवि-७ दिनांक ११ एप्रिल, २०२३.
३. महाराष्ट्र शासन, एमआरडीसी, एमएमआरडीए व सिडको यांच्यादरम्यान स्वाक्षांकित दुष्यम वित्तीय करारनामा दि. २७ जुलै, २०२३.
४. भारत सरकार व एआयआयबी बँक यांच्या दरम्यान स्वाक्षांकित कर्ज करारनामा दि. २९/११/२०२४.
५. एआयआयबी बँक, महाराष्ट्र शासन व एमआरडीसी यांच्या दरम्यान स्वाक्षांकित प्रकल्प करारनामा दि. २९/११/२०२४.
६. नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.९१/नवि-७, दि. ०५/०९/२०२५.

प्रस्तावना :

मुंबई व उपनगर रेल्वे सेवेमध्ये अधिक सुधारणा करण्याच्या अनुषंगाने मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प (एमयुटीपी) टप्पा-३आ या रु. ३३६९० कोटी प्रकल्प पुर्णत्व किंमतीच्या प्रकल्पास रेल्वे मंत्रालयाने दि.०९/०४/२०१९ रोजीच्या ज्ञापनाद्वारे मान्यता दिली आहे. त्यानुसार राज्य शासनाने दि.११ एप्रिल, २०२३ रोजी प्रकल्पास मान्यता दिली आहे. एमयुटीपी -३आ प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ लि., राज्य शासन, एमएमआरडीए, एनएमएमसी, बीएमसी व सिडको यांच्या दरम्यान दि.२७ जुलै, २०२३ रोजी वित्तीय करारनामा स्वाक्षांकित करण्यात आला आहे. या प्रकल्पांतर्गतची काही कामे एशियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट बँक (एआयआयबी) च्या वित्तीय सहाय्यातून हाती घेतली असून सदर प्रकल्पाकरिता एआयआयबी बँकेकडून (Loan No.L0343A) पहिल्या टप्प्यात ८५ दशलक्ष डॉलर कोटी इतके कर्ज मंजूर केले आहे. यानुषंगाने भारत सरकार व एआयआयबी बँक यांच्या दरम्यान कर्ज करारनामा दि. २९/११/२०२४ व एआयआयबी बँक, महाराष्ट्र शासन व एमआरडीसी यांच्या दरम्यान प्रकल्प करारनामा दि. २९/११/२०२४ रोजी स्वाक्षांकित करण्यात आले आहेत.

एमआरडीसीने केलेल्या खर्चाचे प्रतिपूर्ती दावे एआयआयबी बँकेस सादर करते. एआयआयबी बँकेने सदर प्रतिपूर्ती दावे मंजूर केल्यानंतर तेवढीच रक्कम एआयआयबी बँकेकडून कर्ज स्वरूपात केंद्र शासनास वितरीत केली जाते. त्यामधील राज्य शासनाच्या हिश्याची कर्ज रक्कम केंद्र शासनामार्फत राज्य शासनाच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा करण्यात येते. राज्य शासनाच्या कर्ज हिश्यापोटी मुंबई रेल्वे

विकास महामंडळास उपलब्ध केलेल्या निधीपोटी केंद्र शासनाकडून अतिरिक्त केंद्रीय सहाय्य म्हणून महाराष्ट्र शासनास प्राप्त होणारी एआयआयबी कर्जाची रक्कम राज्य शासनाकडून एमआरडीसीला वितरीत करावयाची आहे. रेल्वेकडून उपनगरीय रेल्वे प्रवास तिकीटावर अधिभार आकारण्यात येऊन सदर अधिभारापोटी जमा होणारी रक्कम ही या प्रकल्पासाठी एआयआयबीकडून घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीसाठी तसेच कर्जाच्या बदल्यात घेतलेल्या लीज वरील शुल्काचे प्रदान करण्यासाठी वापरावयाची आहे. सन २०२५-२६ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतुदीमधून रु.२३.९०८९ कोटी इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

०१. मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३A या प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाकडून (AIIB Loan No.L0353A) प्राप्त झालेल्या अतिरिक्त केंद्रीय सहाय्याच्या रक्कमेपोटी सन २०२५-२६ या चालू वित्तिय वर्षामध्ये सदर प्रयोजनाकरीता मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतुदीमधून रु.२३,९०,८९,०००/- (अक्षरी रूपये तेवीस कोटी दहा लाख एकोणनव्वद हजार फक्त) इतकी रक्कम मुंबई रेल्वे विकास महामंडळास वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. सदरचे निधी वितरण हे बिनशर्त स्वरूपाचे आहे.

०२. उपरोक्त परिच्छेदामध्ये नमूद रक्कम “मुख्य लेखाशिर्ष-२२१७, मागणी क्रमांक एफ-२, ८०, सर्वसाधारण, १९९ महानगरपालिकांना सहाय्य, केंद्र सहाय्यित योजना मुंबईच्या विकासाकरिता विशेष कार्यक्रम (००) (३७) मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्पासाठी अतिरिक्त केंद्रीय सहाय्य (२२१७१२४१), ३१ सहाय्यक अनुदाने-वेतनेत्तर” या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ मधील मंजूर तरतुदीतून खर्ची घालण्यात यावी.

०३. सदरहू लेखाशिर्ष उपयोगात आणण्यासाठी नगर विकास विभागाचे कक्ष अधिकारी (नवि-५) यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच सह सचिव (नवि-५) यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. याबाबतच्या खर्चमेळाची कार्यवाही नवि-३१ कार्यासनाने करावी. आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी प्रस्तुत शासन निर्णयाद्वारे वितरीत करण्यास मंजुरी प्राप्त रक्कम रु. २३.९०८९ कोटी रक्कम अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांचेकडून त्यांचे डीडीओ खात्यावर आहरीत करून ती मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन, मुंबई यांच्याकडे वर्ग करावी.

०४. याबाबत मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन ने स्वतंत्र लेखे ठेवावेत व सदर प्रकल्पाच्या करारानुसार बीएमसी/एमएमआरडीए/सिडको/एनएमएमसीकडून उपलब्ध करून देण्यात येत असलेल्या निधीचे संनियंत्रण करावे.

०५. सदर प्रकल्पासाठी राज्य शासनाकडून वितरीत करण्यात येणारा निधी, बीएमसी/एमएमआरडीए/सिडको/एनएमएमसीकडून यांचा वित्तीय सहभाग याबाबतचा लेखाजोखा संबंधित संस्था व मुंबई रेल्वे विकास महामंडळाने ठेवावा.

०६. मुंबई उपनगरीय रेल्वे प्रवाशी तिकीटावरील अधिभारापोटी जमा होणाऱ्या रक्कमेचा तपशील वेळोवेळी प्राप्त करून घेऊन मुंबई रेल्वे विकास महामंडळाने दर तीन महिन्याला नगर विकास विभाग तसेच वित्त विभागास सादर करावा.

०७. मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३अ प्रकल्पाकरीता एआयआयबी बँकेकडून प्राप्त होणा-या कर्जाची मुद्दल व त्यावरील व्याजाची परतफेड करारनाम्यातील वेळापत्रकानुसार राज्य शासनास होईल याची मुंबई रेल्वे विकास महामंडळाने खबरदारी घ्यावी.

०८. शासनाच्या पूर्वमान्यतेशिवाय मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३अ मधील राज्य शासनाच्या मंजूर हिश्श्यापेक्षा अधिकचा निधी उपलब्ध होणार नाही, याची बीएमसी/ एमएमआरडीए/ सिडको/एनएमएमसी यांनी खबरदारी घ्यावी.

०९. सदर प्रयोजनार्थ राज्य शासनाकडून एमयुटीपी-३अ प्रकल्पाकरीता आतापर्यंत रु.१५२.००७९ कोटी निधी कर्ज सहाय्यापोटी वितरीत करण्यात आला आहे. सदर आदेशान्वये वितरीत होणाऱ्या निधीनंतर एकूण वितरीत निधीची परिस्थिती खालीलप्रमाणे :-

अनु.क्र.	दिनांक	रक्कम (रु. कोटी)	निधी वितरीत करणाऱ्या संस्थेचे नाव	एकूण वितरीत निधी (रु. कोटी)
१	२४.०६.२०२५	७९.८२७३	राज्य शासन	७९.८२७३
२	१८.०७.२०२५	६१.८६४९	राज्य शासन	९३३.६९२२
३	०५.०९.२०२५	१८.३१५७	राज्य शासन	९५२.००७९
४	सदरचे वितरण	२३.९०८९	राज्य शासन	९७५.९९६८

१०. सदर निधी वितरण आदेश वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७ एप्रिल, २०२५ मधील संबंधित सर्व अटींचे तसेच परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्ठामधील तपासणी सूचीप्रमाणे सर्व बाबींची पूर्तता होत आहे.

११. सदर निधी वितरण आदेश वित्त विभाग परिपत्रक क्र.पूरक-२०२५/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.१४/०७/२०२५ अन्वये प्राप्त मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहेत.

१२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१२२४१२२४३१९३२५ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

[विजय चौधरी]
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई
- महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, वांद्रे-कुर्ला संकुल, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१

७. व्यवस्थापकीय संचालक, मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ, चर्चगेट, मुंबई.
८. व्यवस्थापकीय संचालक तथा उपाध्यक्ष, सिड्को, निर्मल भवन, नरिमन पॉईट, मुंबई.
९. आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका, नवी मुंबई
१०. महालेखापाल- (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
११. निवासी अधिदान व लेखा अधिकारी, (लेखा परीक्षा), मुंबई.
१२. सह संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई ३२ .
१३. अधिदान व लेखाधिकारी मुंबई
१४. वित्त विभाग (व्यय-३), अर्थसंकल्प-१५, अर्थसंकल्प-३.
१५. वित्त विभाग (साधन संपत्ती/अर्थोपाय).
१६. नियोजन विभाग (कार्यासन १४४४) (कार्यासन १२११).
१७. कक्ष अधिकारी नवि-४, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ .
१८. कक्ष अधिकारी नवि-३१, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ .
१९. कार्यासन नवि-५ (रोख शाखा) (३ प्रती),
२०. निवड नस्ती, नवि-७.